

باکتریهای شایع در عفونت های مفصلی و استئومیلیت

مهدی حق شناس^۱، محمدرضا حق شناس^۲

۱. دانشجوی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران

۲. PhD ویروس شناسی، دانشیار گروه میکروب شناسی، مرکز تحقیقات سلولی و مولکولی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

آرتریت عفونی یک اختلال جدی است که ممکن است در هر مفصل بدن ایجاد شود و باعث تغییر شکل عضو شود. این عفونتها معمولاً به دلیل توسعه عفونت از استخوان به مفصل توسط عوامل عفونی منتقله ایجاد می‌شوند. عفونت های استخوانی چرکی در دوران کودکی شایع نیست اما زمانیکه ایجاد شود غالباً باعث ضایعات دائم کودکان می‌شود و حدود ۵۰٪ موارد در زیر سن ۵ سالگی بروز میکند که در این موقع زمان رشد سریع استخوان ها است. و لذا صدمه جدی به صفحه رشد استخوانی خواهد زد و در نتیجه مشکلات زیادی را سبب خواهد شد. عفونت های استخوانی در ابتدا تشخیص آن مشکل می‌باشد و بنابراین اقدامات عملی و درمان به موقع بر علیه آن انجام نخواهد شد درحالیکه اقدامات سریع درمان و جراحی می‌تواند در کاهش اثرات دائمی این بیماری تاثیر گذار باشد. عوامل زیادی باعث عفونت های استخوانی در کودکان می‌شوند که شامل: ۱- عفونت های باکتریایی، ۲- عفونت های مایکوباکتریوم آنتیبیک، ۳- عفونت های قارچی، ۴- عفونت های ویرال و ۵- عفونت های کاندیدا، که عوامل باکتریال در حدود ۶۷٪ آرتریت چرکی و ۷۵٪ استئومیلیت را شامل می‌شود. در بررسی عفونتهای مفصلی نشان داده است که آرتریت سپتیک مفصل زانو حدود ۴۰٪، مفصل آرنج ۱۴٪ و مفصل شانه و مچ دست هر کدام ۵٪ را تشکیل می‌دهد که عفونت حاد باکتریهای شایع ترین عامل عفونت که یک یا تعداد کمی از مفصل را مبتلا می‌سازد که برای تشخیص آن با اسپیره کردن از مایع مفصلی و بررسی میکروسکوپی آن و کشت می‌توان اقدام نمود. استافیلوکوک اورئوس شایعترین عامل استئومیلیت در تمام سنین حتی در نوزادان میباشد استرپتوکوک گروه B و باسیل های کولی فورم از پاتوژن های شایع در نوزادان و استرپتوکوک گروه A کمتر از ۱۰٪ می‌باشد و هموفیلوس آنفلوانزا حدود ۷٪ در کودکان کمتر از ۵ سال و پسودوموناس آئروژینوزا در زخم های نافذ پا است. از عوامل غیر شایع استئومیلیت و آرتریت چرکی باکتری های بی هوازی را می‌توان نام برد. بیشتر اوقات آرتریت سپتیک در دوران کودکی بروز می‌کند و در حدود ۵-۱۲٪ در ۱۰ هزار تخمین زده می‌شود. سابقه ضربه در استئومیلیت از عوامل مساعد کننده است و در ۱/۳ موارد ذکر می‌شود. جراحی روی مفصل و تزریقات داخل مفصل از عوامل مساعد کننده بشمار می‌رود. باکتریها از راههای مختلف، مثل زخم با اجسام سوراخ کننده، یا سائیدگی و صدمه پوست روی مفصل و یا عفونت استخوانی وارد مفصل می‌شوند که شامل استرپتوکوک، استافیلوکوک، گنوکوک، هموفیلوس، یا باسیل سل می‌باشند. برای تشخیص عوامل باکتریال در نمونه‌های بیمار می‌توان از محیطهای کشت مناسب استفاده نمود که در بررسی بعمل آمده بیشترین شیوع عوامل باکتریال در عفونت مفصلی به ترتیب استافیلوکوک اورئوس، استرپتوکوکها و باکتریهای گرم منفی بوده است. همچنین هموفیلوس آنفلوانزا، مایکوباکتریوم آنتیبیک، پسودوموناس آئروژینوزا و کلامیدیا هم جدا شده است. درمان سریع آرتریت بسیار ضروری است و با استفاده از آنتی بیوتیکهای داخل و ریوی وسیع الطیف سریعاً شروع می‌شود و سپس با آنتی بیوتیکهای که نتیجه کشت آن را تأیید کند، تغییر داده می‌شود. علاوه بر تجویز آنتی بیوتیک می‌توان مایعات اضافی، بقایای سلولهای مرده و آگزودا را از مفصل خارج کرد که گاهی برای تخلیه مفصل و خارج کردن ضایعات، انجام آرتروتومی (انجام عمل جراحی) ضرورت می‌یابد. از آنجا که عفونت باکتریهای حاد می‌تواند سریعاً باعث تخریب مفصل شوند لذا اقدامات به موقع و درمان سریع می‌تواند از شدت عارضه جلوگیری کند.

کلمات کلیدی: آرتریت عفونی، آسیب مفصلی، عفونت باکتریال، استئومیلیت.